

DIARIENUMMER: SN-2016-53
FASTSTÄLLD: KF § 128/2016-
12-06
VERSION: 1
SENAS T REVIDERAD: -
GILTIG TILL: 2019-12-31
DOKUMENTANSVAR: Socialnämnden

Riktlinjer

Riktlinjer för färdtjänst

Dokumentansvarig: *Socialnämnden*

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

1. Inledning	2
2. Tillstånd för färdtjänst.....	2
2.1 Barns rättighet till färdtjänst.....	3
2.2 Olika typer av resor	3
2.3 Begränsningar.....	3
2.4 Tillståndsnivåer	3
3. Färdtjänstillståndet omfattning	4
3.1 Giltighetstid	4
3.2 Resor.....	4
3.3 Övriga föreskrifter och individuella villkor	5
3.5 Medföljande ledsagare	5
4 Färdtjänstens utförande	5
4.1 Beställning av resa.....	6
4.2 Medföljande resenär	6
4.3 Assistanshund.....	6
4.4 Bagage och bilbarnstol	6
5. Område för färdtjänstresor	6
6. Färdtjänstresa inom annan kommun	7
7. Regionfärdtjänst	7
7.1 Tillståndsnivå i regionfärdtjänsten	7
7.2 Tillståndet omfattning	7
8. Prövning av rätt till färdtjänst	8
8.1 Ansökan och prövning av rätt till färdtjänstillstånd	8
8.2 Beslut om färdtjänstillstånd.....	8
8.3 Omprövning och upphörade	8
8.4 Avslag och överklagande	8
9. Avgifter	9

1. Inledning

Ordlista

Funktionsnedsättning - nedsättning av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga

Funktionshinder - begränsning som en funktionsnedsättning innebär för en person i relation till omgivningen

2. Tillstånd för färdtjänst

7 § Tillstånd till färdtjänst skall meddelas för dem som på grund av funktionshinder, som inte endast är tillfälligt, har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att resa med allmänna kommunikationsmedel

Färdtjänst är en särskild form av kollektivtrafik inom ramen för den kollektiva persontrafiken. Färdtjänsten regleras i Lag om färdtjänst (1997:736). Färdtjänsten jämföras med den allmänna kollektivtrafiken och man försöker i så stor utsträckning som möjligt ha liknande förutsättningar. Detta innebär också att man försöker anpassa de allmänna kommunikationerna så att fler funktionshindrade kan använda sig av dessa.

Enligt domstolspraxis (RÅ 2007 ref 27) ska funktionsnedsättningen beräknas bestå minst tre månader för att inte betraktas som tillfälligt. Detta innebär att funktionsnedsättningar som varar under kortare tid och som för den enskilde kan ge stora svårigheter i upprättande av sociala kontakter eller för att genomföra inköp, inte faller inom lag om färdtjänst.

Vad lagen avser med väsentliga svårigheter är inte definierat. Domstolspraxis är en vägledning i bedömningen. I den kan uttydas att det är förflyttningar på egen hand eller resandet som är grund för färdtjänst och inte svårigheter vid resans mål.

Bristfälliga allmänna kommunikationer berättigar inte till färdtjänst, inte heller bristande förmåga att framföra eget fordon.

För färdtjänstillstånd gäller följande i Herrljunga kommun:

- Den sökande är folkbokförd i kommunen
- Funktionshindret bedöms bestå i minst tre månader
- Den beräknade tiden för funktionshindrets varaktighet utgår från ansökningsdagen eller den dag varaktighetens längd bekräftas via utredning.
- Funktionshindret ska ge väsentliga svårigheter vid förflyttning eller vid resa med allmänna kommunikationsmedel
- Det ska finnas ett tydligt samband mellan funktionsnedsättningen och svårigheterna att förflytta sig själv eller att genomföra själva resan.
- Tillstånd till färdtjänst är personligt.

2.1 Barns rättighet till färdtjänst

7 § Om sökanden är under 18 år skall prövningen göras i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionshinder.

Utgångspunkten vid bedömning av barns behov av färdtjänst, är vad som kan anses gälla för andra barn utan funktionsnedsättning i motsvarande ålder.

Mindre barn reser normalt inte ensamma med allmänna kommunikationer. När det gäller större barn bör utredningen klargöra om barnet på grund av funktionshindret klarar att göra resor som jämnåriga normalt kan göra på egen hand.

2.2 Olika typer av resor

Färdtjänsttillstånd kan förutom för fritidsresor, beviljas för verksamhetsresor samt arbetsresor i Herrljunga kommun eller till angränsande kommuner.

Med arbetsresa avses resa till och från sådan verksamhet som utövas av den som har inkomst av arbete eller uppdrag.

Med verksamhetsresa avses resa till och från daglig verksamhet eller dagverksamhet.

2.3 Begränsningar

7 § Tillståndet omfattar inte transporter som av någon anledning bekostas av det allmänna.

Färdtjänsttillstånd får inte användas för resor som görs i tjänsten.

Färdtjänst får inte användas för resor som samhället, det vill säga staten, kommunen eller landstinget, enligt lag eller förordning har skyldighet att tillhandahålla eller bekosta, helt eller delvis. Sjukresor, skolskjutsar och resor i samband med arbetslivsinriktad rehabilitering är exempel på sådana resor.

Sökande som inte är folkbokförd i riket, till exempel asylsökande flykting kan inte beviljas färdtjänst. Den sökande ska istället hänvisas till Migrationsverket.

2.4 Tillståndsnivåer

Enligt 9 § lag om färdtjänst får tillståndet i skälig omfattning förenas med föreskrifter om vilket färd sätt som får användas och vilken service som ingår.

Den enskildes möjligheter att resa definieras vid utredningstillfället, vad gäller funktionshinder och resmöjligheter: att åka låggolvsbuss, åka buss med ledsagare, åka närtrafik och/eller flextrafik, åka tåg, genomföra byten, aktuella hjälpmedel med mera. Resenären ska därefter vid beställningen hänvisas till allmän kollektivtrafik på hela eller delar av resan, när den enskildes funktionsnedsättning så tillåter. Detta bedöms av kommunens handläggare och innebär att man måste ta hänsyn till exempel till ett varierat hälsotillstånd.

Någon hänsyn till den enskildes ekonomi tas inte vid bedömningen.

Färd sätt

I följande ordning blir resenären anvisas lämpligt färd sätt utifrån sina individuella förutsättningar:

En färdtjänstresenär som har förmåga att resa med allmän kollektivtrafik, men har svårigheter att gå längre sträckor kan beviljas resa med färdtjänstfordon till och från allmän kollektivtrafik.

Färdtjänstresenär som på grund av sin funktionsnedsättning inte kan genomföra resan med byten kan beviljas resor utan byte. Allmäntillståndet bör riskera att bli kraftigt påverkat för att resor utan byten ska beviljas.

I de fall en färdtjänstresenär på grund av sin funktionsnedsättning inte kan genomföra sin resa inom ramen för tidtabell och linje kan avvikelse beviljas om det finns synnerliga skäl

En färdtjänstresenär som på grund av funktionsnedsättning bara kan resa med personbil beviljas detta. Resorna samordnas med andra resenärer.

3. Färdtjänstillståndet omfattning

9 § Tillstånd till färdtjänst meddelas för viss tid eller tills vidare. Tillstånd får i skälig omfattning förenas med föreskrifter om vilket färd sätt som får användas, inom vilket område resor får göras, och hur många resor tillståndet omfattar. Sådana resor som kan anses vara väsentliga för tillståndshavaren får begränsas till antalet endast om det finns synnerliga skäl. Om det finns särskilda skäl, får tillståndet i övrigt förenas med villkor (Lag 2006: 1114).

3.1 Giltighetstid

Tillstånd till färdtjänst meddelas för visst tid beroende på funktionsnedsättningens varaktighet. I normalfallet meddelas färdtjänst under 2 år varefter ny ansökan måste göras. Då osäkerhet råder om funktionsnedsättningens varaktighet ska beslutet meddelas för en kortare tid. Personer med omfattande funktionsnedsättningar kan meddelas tillstånd för färdtjänst tillsvidare.

3.2 Resor

Det är kommunen som bedömer vad som är skälig omfattning och särskilda skäl när det gäller begränsningar av antal resor. Enligt lagens förarbeten ska begränsningar av antal resor inte ske då det gäller resor till och från arbetet eller sådana resor som kan anses vara väsentliga för tillståndshavaren.

För Herrljunga kommun gäller följande:

- Den som beviljats färdtjänst får normalt företa obegränsat antal resor.
- Tillstånd kan meddelas under viss del av året. Vintertillstånd gäller under tiden 1/11 – 31/3
- Färdtjänst får företas under hela dygnet och alla veckodagar i enlighet med Västtrafiks regler.

- Den som beviljats arbets- omsorgs-, dagverksamhets- eller utbildningsresor har rätt till en tur- och returresa per dag. Tillståndshavare med minderåriga barn kan beviljas via-adress till förskole/fritidshem.

3.3 Övriga föreskrifter och individuella villkor

Färdtjänst får endast användas vid de resor funktionsnedsättningen medför väsentliga svårigheter att använda annat färdstätt såsom närtrafik.

Efter individuell prövning kan färdtjänstillståndet innehålla rätt till:

- Resor i speciellt anpassat fordon.
- Undantag från samåkning.
- Undantag från baksätesplacering.
- Hämtning och lämning i hemmet

Behovet ska normalt styrkas genom ett medicinskt utlåtande.

Trappklättrare kan beviljas under en övergångsperiod upp till 6 månader. Västtrafik utreder och beslutar om det är möjligt att använda trappklättrare på ett säkert sätt.

3.5 Medföljande ledsagare

Färdtjänstresenär kan beviljas att en ledsagare som kan ge stöd och hjälp till resenären *under* själva resa följer med. Ledsagare är en person som inte reser av egenintresse utan endast är med för att stödja tillståndshavaren för att denna ska kunna genomföra resan om stödet inte kan erhållas via transportören. Ledsagare beviljas inte för stöd efter själva resan.

För ledsagare i Herrljunga kommun gäller:

- Tillståndshavaren har behov av stöd under själva resan
- Ledsagaren ska stiga på och av vid samma plats som tillståndshavaren
- Ledsagare reser utan kostnad
- Den som själv är tillståndshavare kan inte vara ledsagare
- Kommunen är inte skyldig att tillhandahålla ledsagare

4 Färdtjänstens utförande

Färdtjänst är en särskild form av kollektivtrafik och utgör ett komplement till den allmänna kollektivtrafiken. Det innebär att resorna sker tillsammans med andra resenärer och att fordonet inte alltid åker den närmaste vägen, vilket gör att restiden kan påverkas. Färdtjänstillståndet innebär alltid att resenären får följande service vid färdtjänstresa:

- Hjälp till och från ytterdörr i markplan
- Hjälp in i och ut ur fordon

- Hjälp med hjälpmedel och bagage in i och ut ur fordonet
- Hjälp med säkerhetsbälte

4.1 Beställning av resa

Den som beviljats tillstånd till färdtjänst ska själv eller med hjälp av annan beställa sin resa genom av kommunen anvisad beställningscentral. Resan ska beställas i så god tid som möjligt, helst redan när man vet att man kommer att genomföra den aktuella resan, men minst 2 timmar före man vill resa.

Beställning av återresa kan göras vid beställning av framresan. Man kan beställa flera resor samtidigt.

Avbeställning och ändring av beställd resa kan göras dygnet runt och senast 60 minuter innan överenskommen tid för hämtning.

Färdtjänstresa ska bokas från en adress till en annan. Via-adress och uppehåll får inte göras under resa. (Tillståndshavare med minderåriga barn kan dock beviljas via- adress till förskole/fritidshem)

Tillståndshavare ska vid färdtjänstresa kunna uppvisa giltig legitimation.

4.2 Medföljande resenär

Tillståndshavare får i mån av plats ta med en medresenär och två egna barn. Detta får inte generera att större fordon måste användas. Medresenären ska vara med från resans start till dess mål.

4.3 Assistanshund

Assistanshund är ett samlingsbegrepp för utbildade ledar-, rehab-, service-, diabetes-, epilepsi-, signal- och terapihundar. Assistanshund får medfölja under resan utan kostnad. Certifiering eller legitimation ska kunna uppvisas på begäran. Färdtjänst är normalt en persontransport och sällskapsdjur får inte medfölja under resan.

4.4 Bagage och bilbarnstol

Tillståndshavare har, utöver de eller det handikaphjälpmiddel som behövs under resan, rätt att ta med två kassar alternativt en resväska eller motsvarande som kan bäras av resenär på en kollektivtrafikresa.

Vid behov av bilbarnstol skall denna tillhandahållas av tillståndshavaren.

5. Område för färdtjänstresor

3 § Varje kommun ansvarar, såvitt gäller kommuninvånarna, för att färdtjänst av god kvalitet anordnas inom kommunen och, om det finns särskilda skäl, mellan kommunen och en annan

kommun. En kommun får för sina kommuninvånare anordna färdtjänst också i eller mellan andra kommuner. Lag(2010:1068)

Tillstånd inom färdtjänstområde är kommunerna Herrljunga, Falköping, Vara, Vårgårda, Alingsås, Borås, Ulricehamn, Essunga och Skövde.

För karta se bilaga 1

6. Färdtjänstresa inom annan kommun

Färdtjänstberättigad som tillfälligt kommer att vistas i annan kommun kan meddelas tillstånd till att företa resor med färdtjänst i denna kommun. I Herrljunga kommun kan detta beviljas om det finns särskilda skäl. Tillstånd meddelas för ett begränsat antal resor. Särskilda skäl kan vara gymnasieelever studerande vid riksgymnasium för funktionsnedsatta eller vid tillfällig semestervistelse.

7. Regionfärdtjänst

Enligt 3 § lag om färdtjänst kan färdtjänstillståndet även gälla för resor mellan kommunen och en närliggande kommun än de som ingår i färdtjänstillståndet, om det finns särskilda skäl. För Herrljunga kommun gäller regionfärdtjänst inom Västra Götalands län.

Riksfärdtjänst regleras i "Riktlinje för riksfärdtjänst".

7.1 Tillståndsnivå i regionfärdtjänsten

De tillstånd nivåer som gäller i den kommunala färdtjänsten gäller även i regionfärdtjänsten, med några undantag. Färdtjänsthandläggare ska utreda och besluta om tillstånd som är specifika för regionfärdtjänsten, enligt nedan.

En färdtjänstresenär som har förmåga att resa med allmän kollektivtrafik men har svårigheter att gå längre sträckor kan beviljas resa med färdtjänstfordon till och från allmän kollektivtrafik

En färdtjänstresenär som på grund av funktionsnedsättning bara kan resa med personbil beviljas detta även i regionfärdtjänsten. Resorna sker med personbil hela vägen. Resorna samordnas med andra resenärer.

Färdtjänstresenär som på grund av sin funktionsnedsättning inte kan genomföra resan med byten kan beviljas detta. Allmäntillståndet bör riskera att bli kraftigt påverkat för att resor utan byten ska beviljas.

7.2 Tillståndet omfattning

Regionfärdtjänst meddelas för 10 enkelresor under en tolv månadsperiod, till och från samt inom kommunerna i Västra Götalands län. Fler resor kan beviljas om det finns särskilda skäl. Exempel på detta är besök hos närstående, delta i möten som förtroendevald eller utöva handikappidrott.

8. Prövning av rätt till färdtjänst

I lag om färdtjänst 14-16 §§ regleras hur handläggning av ärenden skall ske. Handläggningen av färdtjänst följer de regler som anges i förvaltningslagen och personalen lyder under bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen.

8.1 Ansökan och prövning av rätt till färdtjänsttillstånd

Rätten till färdtjänst prövas i Herrljunga kommun av Socialnämnden efter ansökan från den enskilde. Ansökan om färdtjänsttillstånd skall vara skriftlig. Utöver ansökan krävs utlåtande från läkare eller annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal. Personligt sammanträffande, hembesök eller telefonkontakt med beslutande tjänsteman kan ske.

8.2 Beslut om färdtjänsttillstånd

Beslut om färdtjänsttillstånd skall fattas av den som enligt gällande delegationsförteckning är behörig.

Beslut meddelas skriftligt av färdtjänsthandläggare och ska innehålla giltighetstid samt vilka färdsätt som gäller. Avslagsbeslut eller beslut som innebär inskränkningar måste motiveras och information om hur beslutet kan överklagas måste bifogas.

Ett ärende får inte avgöras utan att den sökande har underrättats om en uppgift som tillförts ärendet genom någon annan än sökande själv. Vid eventuellt avslag ska till exempel läkarutlåtande och färdtjänstutredning kommuniceras till sökande före beslut. Om sökande anser att någon uppgift är oriktig ska detta noteras och ingå i beslutsunderlaget.

8.3 Omprövning och upphörade

Enligt 12 § lag om färdtjänst får ett tillstånd återkallas om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns. Ett tillstånd får också återkallas om tillståndshavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av de föreskrifter och villkor som gäller för färdtjänsten. Återkallelse kan också bli aktuell genom att anpassningar genomförts i linjetrafiken som medför att tillståndshavaren nu kan resa med allmänna kommunikationsmedel.

Även föreskrifter och villkor får ändras om ändrade förhållanden föranleder det.

Om tillståndshavare folkbokfört sig i annan kommun upphör färdtjänsttillståndet att gälla.

8.4 Avslag och överklagande

Om den sökande är missnöjd med beslutet kan det överklagas till förvaltningsrätten som gör en prövning av ärendet. Vid avslag och delavslag skickas informationen om hur man överklagar tillsammans med beslutet. Överklagandet ska skickas till socialnämnden inom tre veckor från det att den sökande fick ta del av beslutet. Socialnämnden avgör om det finns skäl för omprövning, om överklagandet inkommit inom rätt tid och om det ska skickas vidare till förvaltningsrätten. Om den sökande eller kommunen är missnöjd med förvaltningsrättens dom kan domen överklagas till kammarrätten. Ett överklagande ska innehålla ett yrkande om prövningstillstånd. Kammarrättens dom kan överklagas till Högsta förvaltningsdomstolen.

9. Avgifter

10-11 §§ före resor med färdtjänst får tillståndsgivaren ta ut avgift enligt grunder som bestäms enligt 11. Avgifterna ska vara skäligen och får inte överskrida tillståndsgivarens självkostnader.

Avgifter för färdtjänst i Herrljunga kommun beslutas av kommunfullmäktige.

Prisförändringar och områdesindelningar inom färdtjänstområdet inom den allmänna kollektivtrafiken gäller också för färdtjänsten. Vid prisförändringar i Västtrafiks baspris, uppdateras dessa automatiskt om inte annat beslut fattas av kommunfullmäktige.

Fritidsresor

Avgiften för vuxen bygger på Västtrafiks baspris + 15 %. Barn enligt under 7 år åker gratis. Från och med dagen då man fyller 7 år till dagen innan man fyller 20 år, gäller betalningen enligt Västtrafiks baspris för ungdom.

Resor till daglig verksamhet och dagverksamhet

Gällande avgift för fritidsresa gäller för både tur och retur

Arbets- och utbildningsresor

Gällande taxa vid arbets- eller utbildningsresor är Västtrafiks kollektivtrafiktaxa för periodkort jämte ett påslag om 15 %.

Resor till och i annan kommun utanför Herrljunga kommuns färdtjänstområde

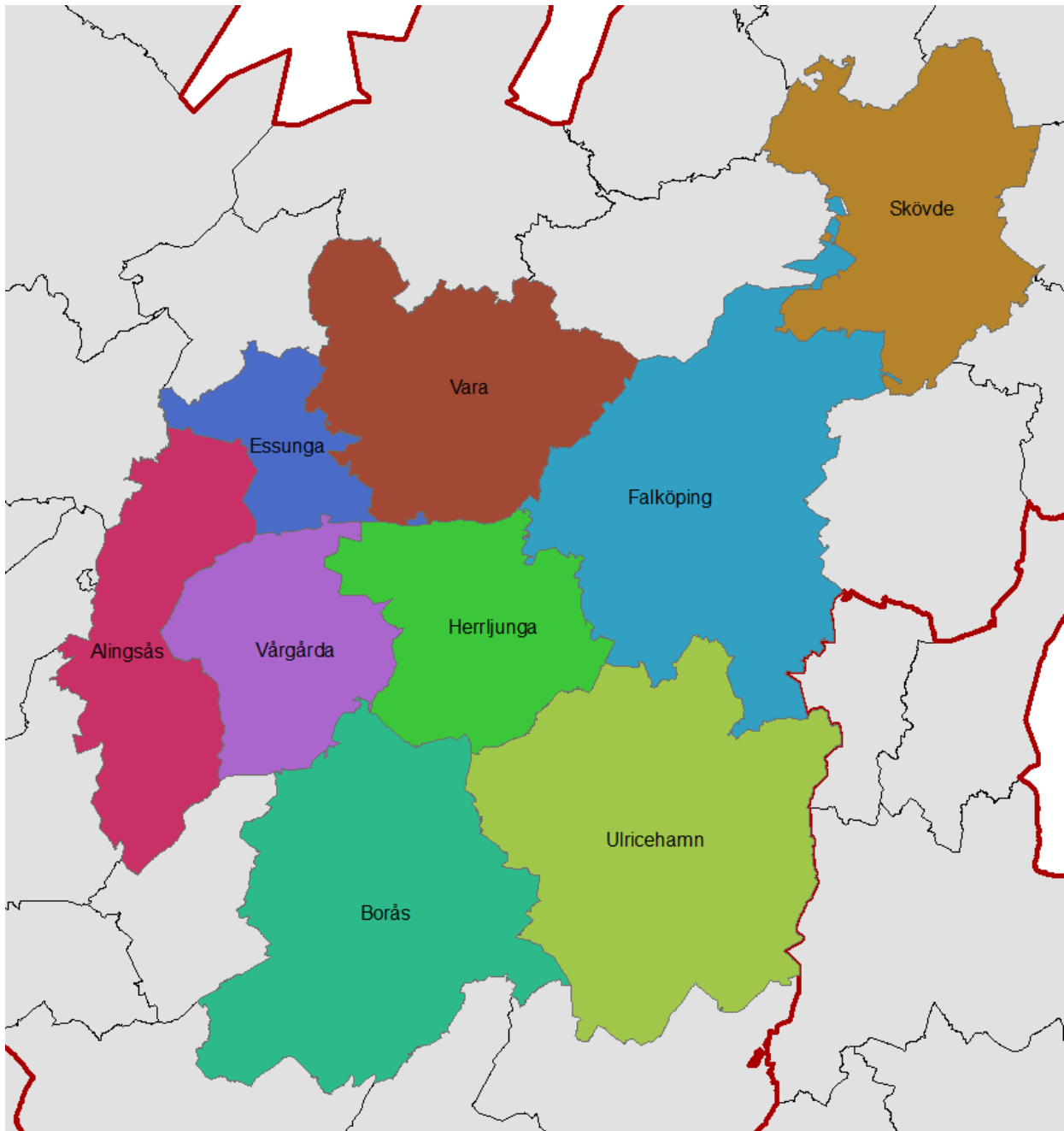
- Inom Västtrafiks trafikområde gäller samma egenavgift som den i Herrljunga kommun.
- 30 % av taxameterbeloppet vid färdtjänstresa utanför Västtrafiks trafikområde, dock lägst den egenavgift som gäller för resa inom Herrljunga kommun

Avgift för medresenär inom färdtjänstområdet

Medresenär ska betala avgift vid alla resor, enligt vad som anges vid fritidsresor. Ledsagare betalar ingen avgift.

Avgift vid utebliven färdtjänstresa

Skulle en färdtjänstresenär utebli från en beställd färdtjänstresa eller om resenären inte avbeställer sin resa inom föreskriven tid äger kommunen rätt att ta ut en ersättning med 200 kronor av resenären

Bilaga 1: Herrljunga kommuns färdtjänstområde